

Ο μέσος όρος ηλικίας του συνόλου των κρουσμάτων που έχουν καταγραφεί από την αρχή της πανδημίας είναι τα 44 έτη.

Επίσης, ο μέσος όρος του ημερήσιου αριθμού των θανάτων μειώθηκε σε 25,6 (από 27,3 στην προηγούμενη έκθεση) και το πλήθος των διασωληνωμένων ασθενών στις ΜΕΘ μειώθηκε σε 274 (από 300).

Ο αριθμός των διασωληνωμένων, αν και μειούμενος, καταδεικνύει τη συνεχιζόμενη επιβάρυνση στο σύστημα υγείας. Η πληρότητα σε κλίνες ΜΕΘ/ΜΑΦ για κρούσματα COVID-19 στην επικράτεια παρουσιάζει μείωση σε 46% (από 53% στην προηγούμενη έκθεση). Στην Αττική και στη Θεσσαλονίκη ειδικότερα, η πληρότητα κλινών ΜΕΘ/ΜΑΦ για κρούσματα COVID-19 ανέρχεται σε 61% και 48% αντίστοιχα (από 59% και 67% αντίστοιχα στην προηγούμενη έκθεση).

Συμπερασματικά, η κατάσταση στον άξονα υγείας συνεχίζει να απαιτεί πολύ αυξημένη επαγρύπνηση και αυστηρή τήρηση των προληπτικών μέτρων που έχουν ανακοινωθεί.

Ο κυλιόμενος μέσος όρος των τεστ ανά ημέρα διαμορφώθηκε σε 26.870, με 11.714 ημερήσια PCR τεστ και 15.156 ημερήσια rapid Ag τεστ την τελευταία εβδομάδα (σύνολο εβδομαδιαίων τεστ 188.090).

Σύμφωνα με τα τελευταία διεθνή δεδομένα (26/1/21), η Ελλάδα με 544 θανάτους ανά 1 εκ. κατοίκους βρίσκεται στην 23η θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 27 χωρών. Ο Ευρωπαϊκός μέσος όρος θανάτων ανά 1 εκ. κατοίκους είναι 1013. Ο ρυθμός διπλασιασμού των κρουσμάτων διαμορφώθηκε σε 72 (από 66 ημέρες στην προηγούμενη έκθεση) και των θανάτων σε 54 (από 48 ημέρες).

Συνολικά, με βάση τις προαναφερθείσες τάσεις, ο δείκτης Rt για την επικράτεια στις 27 Ιανουαρίου εκτιμάται από τον ΕΟΔΥ σε 0,88.

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της Επιτροπής Επιδημιολόγων (27/1/2021), από το σύνολο των 74 περιοχών της χώρας, 6 παραμένουν σε κατάσταση συναγερμού λόγω της σημαντικής επιβάρυνσης των νοσοκομείων (Βοιωτία, Δυτική Αττική, Εύβοια, Θήρα, Λέσβος και Χαλκιδική) και 10 περιοχές (Βόρειος Τομέας Αθηνών, Δυτικός Τομέας Αθηνών, Κεντρικός Τομέας Αθηνών, Νότιος Τομέας Αθηνών, Ανατολική Αττική, Αιτωλοακαρνανία, Αρκαδία, Ζάκυνθος, Μαγνησία και Ρέθυμνο) βρίσκονται σε επίπεδο αυξημένης επαγρύπνησης με τάση επιδείνωσης στα καταγεγραμμένα κρούσματα

Από τις 27 Δεκεμβρίου, που ξεκίνησαν οι εμβολιασμοί, ο αθροιστικός αριθμός εμβολιασμών στις 27 Ιανουαρίου ανερχόταν σε 213.735, έναντι 107.335 στην προηγούμενη έκθεση. Το παρακάτω γράφημα συνοψίζει τους συνολικούς εμβολιασμούς ανά 100 κατοίκους στην ΕΕ των 27 κρατών μελών με το ποσοστό της Ελλάδας να ανέρχεται σε 2,05% στις 27 Ιανουαρίου.

Γράφημα 1: Συνολικοί εμβολιασμοί ανά εκατό κατοίκους

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του Google Mobility, η κινητικότητα του πληθυσμού εμφανίζει μέση μείωση κατά 34,4 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) στις πέντε δραστηριότητες: 1) καταστήματα, εστίαση, ψυχαγωγία, 2) καταστήματα τροφίμων και φαρμάκων, 3) πάρκα και υπαίθριοι χώροι, 4) χρήση ΜΜΜ και 5) εργασιακοί χώροι, κατά τη διάρκεια του δεύτερου lockdown (7 Νοεμβρίου 2020 – 22 Ιανουαρίου 2021) σε σύγκριση με την περίοδο ενός μήνα πριν την εφαρμογή του (7 Οκτωβρίου – 6 Νοεμβρίου 2020). Αντίστοιχα, η παραμονή στην κατοικία αυξήθηκε κατά 11,6 πμ.

Η σύγκριση της κινητικότητας κατά τη διάρκεια του δεύτερου lockdown (7 Νοεμβρίου 2020 – 22 Ιανουαρίου 2021) σε σχέση με το πρώτο lockdown (23 Μαρτίου – 3 Μαΐου 2020), καταδεικνύει μεγαλύτερη κινητικότητα στις πέντε δραστηριότητες, κατά 18,8 πμ κατά μέσο όρο. Επίσης, η παραμονή στην κατοικία είναι 8,3 πμ μικρότερη σε σύγκριση με το πρώτο lockdown.

Συγκρίνοντας την μεταβολή της κινητικότητας μετά την επανεκκίνηση του λιανικού εμπορίου στις 18 Ιανουαρίου 2021, παρατηρούμε μία αύξηση της κινητικότητας σε καταστήματα, χώρους εστίασης και ψυχαγωγίας κατά 12,8 πμ κατά το διάστημα 18 – 22 Ιανουαρίου 2021 σε σύγκριση με το διάστημα 11 – 15 Ιανουαρίου 2021. Η σύγκριση των δύο αυτών περιόδων εμφανίζει επίσης αύξηση της κινητικότητας στα ΜΜΜ κατά 4,4 πμ και μείωση της κινητικότητας κατά 4,4 πμ σε καταστήματα τροφίμων και φαρμάκων, ενώ δεν υπάρχει ιδιαίτερη μεταβολή στις υπόλοιπες δραστηριότητες.

Όσον αφορά τους πρόδρομους δείκτες οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία του ΑΔΜΗΕ, η μέση ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας υποχώρησε κατά -3,8% το επτάήμερο 18 - 24 Ιανουαρίου 2021, έναντι μείωσης κατά -18,9% το αμέσως προηγούμενο επτάήμερο. Συνολικά τις πρώτες 24 ημέρες του Ιανουαρίου 2021, ο ρυθμός μείωσης επιταχύνθηκε σε -13,7% έναντι πτώσης -7,1% τον Δεκέμβριο 2020. Τα στοιχεία του Bruegel για την εβδομαδιαία κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας υποδεικνύουν μείωση κατά -7% κατά το διάστημα 11 – 15 Ιανουαρίου 2021, που είναι ίδια με την μεταβολή της αμέσως προηγούμενης εβδομάδας (4 - 8 Ιανουαρίου 2021). Συνολικά, στο διάστημα από τις αρχές Μαρτίου 2020 έως τις 15 Ιανουαρίου 2021, η μέση εβδομαδιαία μείωση στην Ελλάδα ανήλθε σε -3,7% έναντι -3,1% του Ευρωπαϊκού μέσου όρου. Σε χώρες με παρόμοια χαρακτηριστικά, όπως η Πορτογαλία, Ισπανία και Ιταλία τα ποσοστά μεταβολής ήταν -4,3%, -5,8% και

-8% αντίστοιχα για την ίδια περίοδο.

Διατηρείται ο σημαντικός ρυθμός μείωσης του αριθμού επιβατών διεθνών πτήσεων στο ΔΑΑ το επταήμερο 18 - 24 Ιανουαρίου 2021, που ανήλθε σε -89,7%, έναντι μείωσης -87,2% το αμέσως προηγούμενο επταήμερο, ενώ ο αριθμός των επιβατών εσωτερικών πτήσεων σημείωσε μικρότερη πτώση κατά -73,5% (έναντι -73,1%). Συνολικά, τον τις πρώτες 24 ημέρες του Ιανουαρίου 2021 ο μέσος ημερήσιος αριθμός επιβατών διεθνών και εσωτερικών πτήσεων εμφάνισε μείωση κατά -87,6% και -75,1% αντίστοιχα έναντι πτώσης -87,7% και -80% αντίστοιχα τον Δεκέμβριο 2020.

Ο όγκος ηλεκτρονικών συναλλαγών συνεχίζει να ενισχύεται με διψήφιο ρυθμό για ένατο συνεχόμενο μήνα, που ανήλθε σε +12,6% το πρώτο μισό του Ιανουαρίου 2021 έναντι αύξησης +13,9% τον Δεκέμβριο 2020. Συνολικά, στο διάστημα από τις αρχές Μαρτίου 2020 έως τις 15 Ιανουαρίου 2021, ο όγκος ηλεκτρονικών συναλλαγών εμφάνισε αύξηση +21,6%. Αντίθετα, η αξία των ηλεκτρονικών συναλλαγών μειώθηκε κατά -4,4% το πρώτο μισό του Ιανουαρίου, έναντι αύξησης +7,4% που είχε σημειωθεί τον Δεκέμβριο 2020. Συνολικά, στο διάστημα από τις αρχές Μαρτίου 2020 έως τις 15 Ιανουαρίου, η αξία ηλεκτρονικών συναλλαγών κατέγραψε ρυθμό αύξησης +2,6%.

Όσον αφορά την εξέλιξη των καταναλωτικών δαπανών με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, η περίοδος 23 Μαρτίου 2020 – 21 Ιανουαρίου 2021 εμφανίζει μείωση -7,9%. Αξίζει να σημειωθεί ότι τις πρώτες 21 ημέρες του Ιανουαρίου 2021 η μείωση ανήλθε σε -11,8% έναντι -10,8% τον Δεκέμβριο 2020 και -12,6% τον Νοέμβριο 2020.

Σε επιμέρους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, σημαντική αύξηση συνεχίζει να καταγράφεται στις υπηρεσίες courier (+77% τις πρώτες 20 ημέρες του Ιανουαρίου 2021 έναντι +78,8% το δεύτερο μισό του Δεκεμβρίου 2020), στους φούρνους (+48,3% από +49,9%), στα διόδια (+31,9% από +30,7%), στα super markets και παντοπωλεία (+30,5% από +27,9%), στα φαρμακεία (+22,1% από +40,1%) και στις εταιρίες ενέργειας (+17,4% από +31%).

Τονίζεται πως οι παραπάνω αυξήσεις αντικατοπτρίζουν και μια μεταστροφή των πολιτών σε ηλεκτρονικά μέσα πληρωμών και δεν αποτελούν απαραίτητα ένδειξη αυξημένης ζήτησης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στα βιβλία, περιοδικά και εφημερίδες ο ρυθμός μεταβολής επιβραδύνθηκε σε +18,8% τις πρώτες 20 ημέρες του Ιανουαρίου 2021 έναντι +206,3% το δεύτερο μισό του Δεκεμβρίου 2020), ενώ στα κουρέια και κομμωτήρια ο ρυθμός μεταβολής έγινε έντονα αρνητικός (-65,7%) τις πρώτες 20 ημέρες του Ιανουαρίου 2021 έναντι +24,9% το δεύτερο μισό του Δεκεμβρίου 2020 αντίστοιχα).

Στον αντίποδα, σημαντική μείωση συνεχίζει να καταγράφεται στα ταξιδιωτικά γραφεία (-87% τις πρώτες 20 ημέρες του Ιανουαρίου 2021 από -85,1% το δεύτερο μισό του Δεκεμβρίου 2020), στα πολυκαταστήματα (-85,7% έναντι -93,4%), στους χώρους εστίασης (-72,1% από -72%) και στα μπαρ και καφέ (-67,8% από -69,7%).

Εν κατακλείδι, τα ευρήματα της 34ης έκθεσης προόδου του Παρατηρητηρίου καταδεικνύουν αύξηση στον κυλιόμενο μέσο όρο κρουσμάτων και μείωση στο μέσο όρο των θανάτων και στον αριθμό των διασωληνωμένων, σε σύγκριση με την προηγούμενη έκθεση. Επίσης, ο δείκτης R_t για την επικράτεια στις 27 Ιανουαρίου εκτιμάται από τον ΕΟΔΥ σε 0,88. Στο οικονομικό σκέλος, επισημαίνεται η μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας τις πρώτες 24 ημέρες του Ιανουαρίου 2021, καθώς και η αύξηση του όγκου - και η μείωση της αξίας - ηλεκτρονικών συναλλαγών το πρώτο μισό του Ιανουαρίου 2021.

Πορεία Κύριων Δεικτών

Στους κατωτέρω δείκτες συνοψίζεται η πορεία της επιδημίας, της κινητικότητας του πληθυσμού και του άξονα οικονομίας με κύρια έμφαση στην μεταβολή αυτών σε σύγκριση με την προηγούμενη έκθεση προόδου του Παρατηρητηρίου.

Πίνακας 2: Πορεία Κύριων Δεικτών

Δείκτης

27.01.2021

20.01.2021

Άξονας Υγείας

Κυλιόμενος μέσος όρος 7 ημερών των κρουσμάτων/ ημέρα

596

480

Ρυθμός διπλασιασμού κρουσμάτων (ημέρες)

72

66

Ενεργά κρούσματα

5.324

5.881

Κυλιόμενος μέσος όρος 7 ημερών των θανάτων/ ημέρα

25,6

27,3

Ρυθμός διπλασιασμού θανάτων (ημέρες)

54

48

Κυλιόμενος μέσος όρος 7-ημερών μοριακών τεστ/ ημέρα

11.714

9.682

Κυλιόμενος μέσος όρος 7-ημερών τεστ ταχείας ανίχνευσης αντισωμάτων (Rapid Ag) / ημέρα

15.156

15.871

Κυλιόμενος μέσος όρος 7-ημερών τεστ / ημέρα

26.870

25.554

Δείκτης θετικότητας

1,87% (18 - 24 Ιαν)

1,81% (11 – 17 Ιαν)

Εκτιμώμενο Rt (επικράτεια)

0,88

0,87

Πλήθος διασωληνωμένων που νοσηλεύονται σε ΜΕΘ

274

300

Νέες εισαγωγές - 7ημερος κυλιόμενος μέσος / ημέρα

116

118

Λόγος νέων ημερήσιων εισαγωγών προς ημερήσια εξιτήρια

1,04

0,95

Κατειλημμένες απλές κλίνες COVID-19

24%

25%

Κατειλημμένες κλίνες ΜΕΘ COVID-19

46%

53%

Κυλιόμενος μέσος όρος 7-ημερών εμβολιασμών / ημέρα

15.200

6.102

Κινητικότητα Πληθυσμού

(Μέση ημερήσια μεταβολή περιόδου έναντι διάμεσης τιμής 3 Ιαν – 6 Φεβ 2020)

7 Νοε 2020 – 22 Ιαν 2021

7 Οκτ – 6 Νοε 2020

Καταστήματα, εστίαση, ψυχαγωγία

-57,4%

-12,6%

Καταστήματα Τροφίμων και Φαρμάκων

+0,2%

+9,5%

Πάρκα και υπαίθριοι χώροι

-3,3%

+49,5%

Χρήση ΜΜΜ

-54,9%

-15,6%

Εργασιακοί χώροι

-38,8%

-13,1%

Παραμονή στην κατοικία

+14,1%

+2,5%

Άξονας Οικονομίας

Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας

(Μάρ 2020 – Ιαν 2021) yoy

-3,7%

-3,6%

Αξία ηλεκτρονικών συναλλαγών

(Μάρ 2020 – Ιαν 2021) γογ

+2,6%

+2,7%

Όγκος ηλεκτρονικών συναλλαγών

(Μάρ 2020 – Ιαν 2021) γογ

+21,6%

+21,9%

Επικυρώσεις εισιτηρίων ΟΑΣΑ

-63,1% (19 - 25 Ιαν)

-68,7% (12 - 18 Ιαν)

Εισαγωγές Εμπορευματοκιβωτίων

-16,7% (Νοέ.)

-16,7% (Οκτ.)

Εξαγωγές Εμπορευματοκιβωτίων

-13,6% (Νοέ.)

-18,2% (Οκτ.)

12μηνη μεταβολή χρηματοδότησης ιδιωτικού τομέα

+2,6% (Νοέ.)

+2,5% (Οκτ.)

12μηνη μεταβολή καταθέσεων ιδιωτικού τομέα

+14,0% (Νοέ.)

+11,6% (Οκτ.)

Δείκτης οικονομικού κλίματος

91,5 (Δεκ.)

91,0 (Νοέ.)

Ενδεικτικά μέτρα άλλων χωρών για την αναχαίτιση του 2ου κύματος
Για να αναχαιτιστεί το δεύτερο κύμα έξαρσης της πανδημίας, πολλές Ευρωπαϊκές χώρες λαμβάνουν επιπλέον περιοριστικά μέτρα για να περιορίσουν την μεγάλη αύξηση των κρουσμάτων. Ενδεικτικά, αναφέρουμε περιοριστικά μέτρα που ανακοινώθηκαν κατά το διάστημα 21 έως 27 Ιανουαρίου 2021:

Στην Ισπανία, στη Μαδρίτη, ανακοινώθηκε στις 22 Ιανουαρίου η εφαρμογή μία ώρα νωρίτερα της νυχτερινής απαγόρευσης κυκλοφορίας (στις 10μμ αντί 11μμ) και του ωραρίου κλεισίματος των μπαρ και εστιατορίων (στις 9μμ αντί 10μμ). Στα τραπέζια των μπαρ και των εστιατορίων δεν θα μπορούν να κάθονται πάνω από 4 πελάτες. Επίσης, οι συναθροίσεις προσώπων, που δεν ζουν κάτω από την ίδια στέγη, θα απαγορεύονται, ενώ οι ηλικιωμένοι καλούνται να μείνουν στα σπίτια τους. Επίσης, η ισπανική κυβέρνηση αποφάσισε στις 26 Ιανουαρίου να παρατείνει για δύο εβδομάδες, μέχρι την 16η Φεβρουαρίου, τους περιορισμούς που έχουν τεθεί στις αεροπορικές και ακτοπλοϊκές αφίξεις ταξιδιωτών από το Ηνωμένο Βασίλειο.

Στην Πορτογαλία ανακοινώθηκε στις 21 Ιανουαρίου το κλείσιμο των σχολείων και πανεπιστημίων για τουλάχιστον 15 ημέρες.

Στο Βέλγιο, αποφασίστηκε στις 22 Ιανουαρίου η απαγόρευση όλων των μη αναγκαίων ταξιδιών από και προς το έδαφος του από τις 27 Ιανουαρίου μέχρι την 1η Μαρτίου. Όποιος εισέρχεται στην χώρα θα πρέπει να συμπληρώσει ένα έντυπο υπεύθυνης δήλωσης ενώ παραμένει η υποχρέωση για την συμπλήρωση της Φόρμας Εντοπισμού Επιβατών, των τεστ και της καραντίνας.

Στην Νορβηγία, στο Όσλο και σε εννέα γειτονικούς δήμους τα εμπορικά κέντρα και άλλα καταστήματα με είδη που δεν κρίνονται απαραίτητα έκλεισαν από τις 23 Ιανουαρίου, για πρώτη φορά από τότε που ξέσπασε η πανδημία της COVID-19, και δεν θα ξανανοίξουν ως την 1η Φεβρουαρίου το νωρίτερο. Ανοιχτά θα παραμείνουν τα καταστήματα τροφίμων, τα φαρμακεία και τα πρατήρια καυσίμων. Επίσης, σταμάτησαν οι οργανωμένες αθλητικές δραστηριότητες, τα εστιατόρια έκλεισαν και τα σχολεία βασίζονται

περισσότερο στην εξ αποστάσεως διδασκαλία. Παράλληλα από τα νοικοκυριά ζητήθηκε να μην δέχονται επισκέπτες στο σπίτι τους.

Στη Σουηδία απαγορεύτηκε από τις 25 Ιανουαρίου και για τρεις εβδομάδες (έως τις 14 Φεβρουαρίου) η είσοδος ταξιδιωτών από την Νορβηγία. Μέχρι την ημερομηνία αυτή παρατάθηκε και η απαγόρευση εισόδου πολιτών από τη Βρετανία και τη Δανία.